

DZP

więcej niż prawo

**Jak zmienia się
nasze otoczenie
prawne?**

**„Nowy Ład” – nowe zasady opodatkowania
restrukturyzacji a prawo UE**

Grzegorz Sprawka | Senior Tax Manager

Toruń, 2 grudnia 2021 r.

„Polski Ład” – nowe zasady opodatkowania restrukturyzacji a prawo UE

Agenda

1. Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej (połączenia i podziały) – wartość podatkowa aktywów
2. Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej (połączenia i podziały) – wartość emisyjna udziałów (akcji)
3. Warunek neutralności restrukturyzacji – kontynuacja wyceny składników majątkowych
4. Warunek neutralności restrukturyzacji – sposób objęcia udziałów (akcji)

DZP

więcej niż prawo

**Jak zmienia się
nasze otoczenie
prawne?**

**Ustalenie podstawy opodatkowania
spółki przejmującej – wartość
podatkowa aktywów**

Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej – wartość podatkowa aktywów

Regulacje wspólnotowe

Art. 4 ust. 1 Dyrektywy 2009/133/WE

Łączenie, podział lub podział przez wydzielenie nie stanowi podstawy opodatkowania zysków kapitałowych obliczonych poprzez odniesienie do różnicy między wartością rzeczywistą przekazanych aktywów i pasywów a ich wartością do celów podatkowych.

Motyw 5 Dyrektywy 2009/133/WE

Wspólny system podatkowy powinien zapobiegać nakładaniu podatku w związku z łączeniem, podziałami, podziałami przez wydzielenie, wnoszeniem aktywów lub wymianą udziałów, chroniąc jednocześnie interesy finansowe państwa członkowskiego właściwego dla spółki przekazującej lub nabywanej.

Motyw 7 Dyrektywy 2009/133/WE

System odroczenia opodatkowania zysków kapitałowych odnoszących się do przekazywanych aktywów, do chwili ich realizacji, stosowany z tych aktywów, które są przekazywane do zakładu stałego, umożliwi zwolnienie z opodatkowania odpowiadającym im zysków kapitałowych i równocześnie zapewni ich ostateczne opodatkowanie przez państwo członkowskie właściwe dla spółki przekazującej w dniu ich realizacji.

Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej – wartość podatkowa aktywów

Polskie regulacje

Obecne przepisy

Art. 12 ust. 1 pkt 8c CIT

Przychodami są w szczególności (...) ustalona na dzień łączenia lub podziału wartość majątku spółki przejmowanej lub dzielonej otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną.

Art. 12 ust. 4 pkt 3e i 3f CIT

Do przychodów nie zalicza się (...)

wartości majątku spółki przejmowanej lub dzielonej otrzymanego przez spółkę przejmującą odpowiadającej wartości emisyjnej udziałów (akcji) przydzielonych udziałowcom (akcjonariuszom) spółek łączonych lub spółki dzielonej

„Polski Ład”

Art. 12 ust. 1 pkt 8c CIT

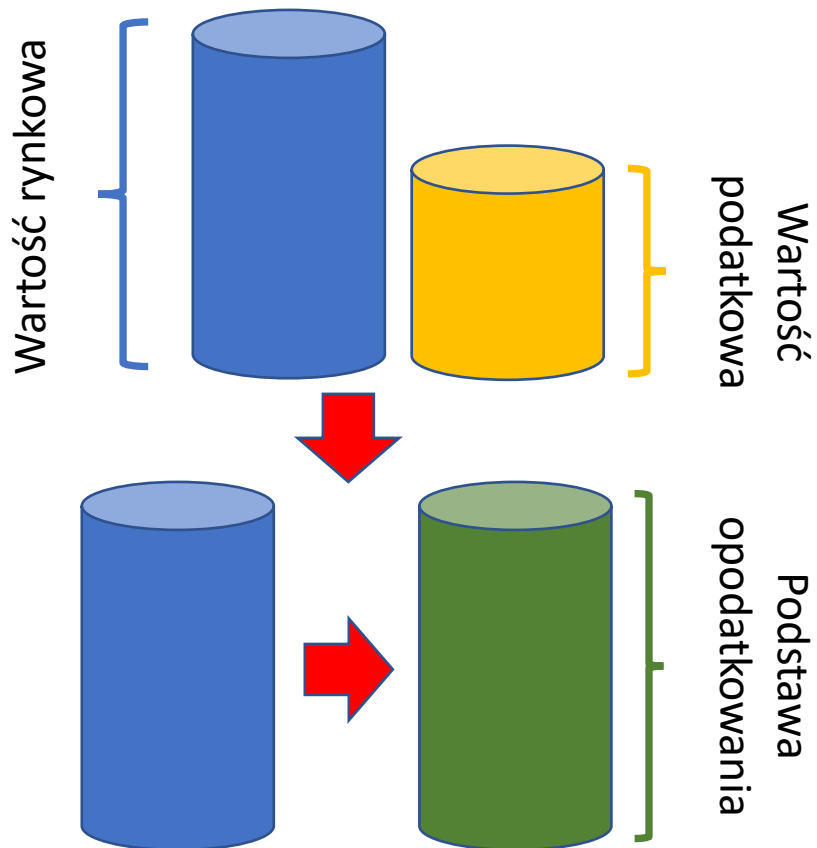
Przychodami są w szczególności (...) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną w części przewyższającej wartość przyjętą dla celów podatkowych składników tego majątku, nie wyższą od wartości rynkowej tych składników

Art. 12 ust. 4 pkt 3e i 3f CIT – wprowadzają neutralność podatkową tej nadwyżki (przy spełnieniu warunków)

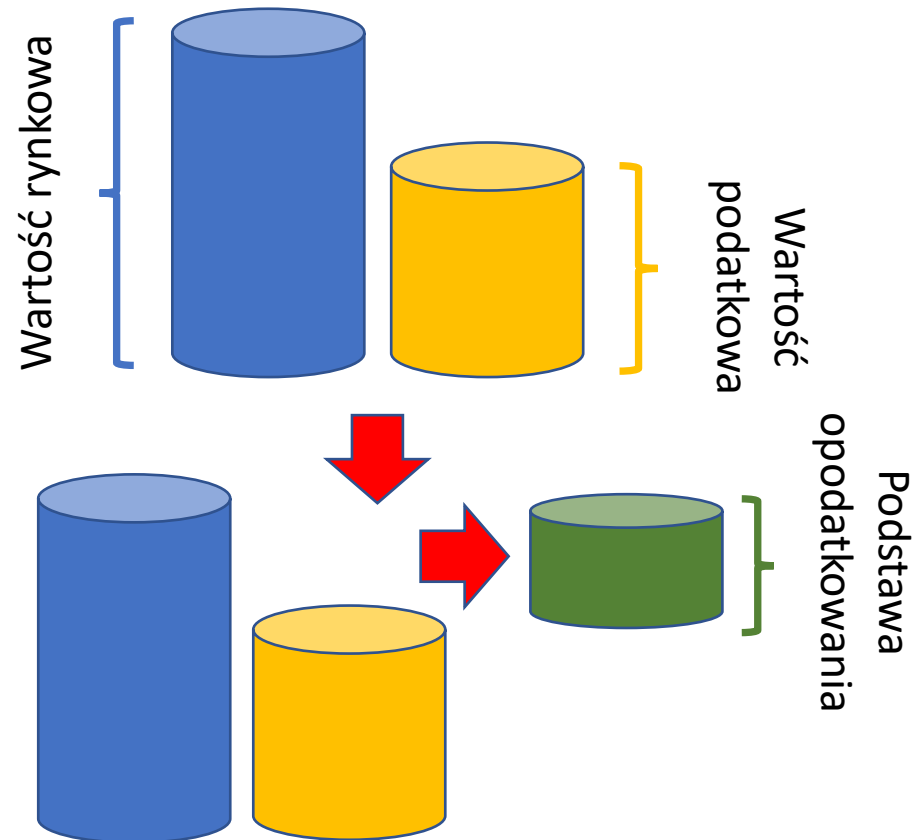
Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej – wartość podatkowa aktywów

Polskie regulacje – przypadek braku neutralności

Obecne przepisy

„Polski Ład”

**Jak zmienia się
nasze otoczenie
prawne?**

**Ustalenie podstawy opodatkowania
spółki przejmującej- wartość emisyjna
udziałów (akcji)**

Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej – wartość emisyjna udziałów (akcji)

Regulacje wspólnotowe

Art. 4 ust. 1 Dyrektywy 2009/133/WE

Łączenie, podział lub podział przez wydzielenie nie stanowi podstawy opodatkowania zysków kapitałowych obliczonych poprzez odniesienie do różnicy między wartością rzeczywistą przekazanych aktywów i pasywów a ich wartością do celów podatkowych.

Art. 2 lit. a Dyrektywy 2009/133/WE

Łączenie oznacza czynność przekazania przez jedną lub więcej spółek całości swoich aktywów i pasywów na inną spółkę w momencie ich rozwiązania bez przechodzenia w stan likwidacji w zamian za wyemitowane na rzecz akcjonariuszy papiery wartościowe reprezentujące kapitał tej innej spółki (...)

Art. 2 lit b i c Dyrektywy 2009/133/WE

Podział oznacza czynność, w wyniku której (...) przekazuje ogół swoich aktywów i pasywów dwóm lub więcej (...) spółkom, w zamian za wyemitowane na rzecz akcjonariuszy na zasadzie proporcjonalności papiery wartościowe (...)

Podział przez wydzielenie (...) w zamian za wyemitowane na rzecz akcjonariuszy na zasadzie proporcjonalności papiery wartościowe (...)

Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej – wartość emisyjna udziałów (akcji)

Polskie regulacje

Obecne przepisy

Art. 12 ust. 1 pkt 8c CIT

Przychodami są w szczególności (...) ustalona na dzień łączenia lub podziału wartość majątku spółki przejmowanej lub dzielonej otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną.

Art. 12 ust. 4 pkt 3e i 3f CIT

Do przychodów nie zalicza się (...)

wartości majątku spółki przejmowanej lub dzielonej otrzymanego przez spółkę przejmującą odpowiadającej wartości emisyjnej udziałów (akcji) przydzielonych udziałowcom (akcjonariuszom) spółek łączonych lub spółki dzielonej

„Polski Ład”

Art. 12 ust. 1 pkt 8d CIT

Przychodami są w szczególności (...) ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia lub podziału wartość rynkowa majątku podmiotu przejmowanego lub dzielonego otrzymanego przez spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną w części przewyższającej wartość emisyjną udziałów (akcji) przydzielonych udziałowcom (akcjonariuszom) spółek łączonych lub spółki dzielonej

Brak przepisu zwalniającego z opodatkowania powyższy przychód dla innych spółek przejmujących niż spółka-matka posiadająca więcej niż 10% udziałów (akcji)

Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej – wartość emisyjna udziałów (akcji)

Pojęcie wartości emisyjne udziałów (akcji)

Art. 4a pkt 16a CIT

wartość emisyjna udziałów (akcji) - oznacza to cenę, po jakiej obejmowane są udziały (akcje), określoną w statucie lub umowie spółki, a w razie ich braku - w innym dokumencie o podobnym charakterze, nie niższą od wartości rynkowej tych udziałów (akcji);

Definicja dopasowana do transakcji aportu – czy w przypadku połączenia można mówić o „cenie” objęcia udziałów (akcji)

wartość rynkowa aktywów i pasywów jako cena objęcia udziałów (akcji) w toku połączenia – art. 12 ust. 1 pkt 8d CIT zbędny (nadwyżka wskazana w tym przepisie nie wystąpi)

Brak „ceny” w przypadku objęcia udziałów (akcji) w toku połączenia – stosujemy drugą część definicji – „nie niższa niż wartość rynkowa tych udziałów (akcji)

Ustalenie podstawy opodatkowania spółki przejmującej – wartość emisyjna udziałów (akcji)

Pojęcie wartości emisyjne udziałów (akcji) – wpływ na opodatkowanie połączenia lub podziału

Kluczowe ustalenie parytetu wymiany udziałów (akcji)

Przepisy KSH – dowolność w ustaleniu parytetu wymiany udziałów (akcji) – należy wskazać jedynie metodę/sposób jego określenia

Wartość rynkowa wydanych udziałów (akcji) niższa od wartości rynkowej aktywów przejmowanej spółki – opodatkowanie połączenia bez prawa do zwolnienia

Ograniczenie elastyczności kształtowania parytetu wymiany udziałów połączeń lub podziałów – de facto ograniczeń połączeń lub podziałów spółek

DZP

więcej niż prawo

**Jak zmienia się
nasze otoczenie
prawne?**

**Warunek neutralności restrukturyzacji
– kontynuacja wyceny aktywów**

Warunek neutralności restrukturyzacji – kontynuacja wyceny aktywów

Regulacje wspólnotowe

Art. 4 ust. 4 Dyrektywy 2009/133/WE

Brak opodatkowania dochodu spółki przejmującej w przypadku połączenia lub podziału - jedynie w przypadku dokonania przez spółkę przejmującą obliczeń dotyczących nowych odpisów amortyzacyjnych lub zysków i strat w odniesieniu do aktywów i pasywów przekazanych zgodnie z regułami, które stosowane byłyby do spółki lub spółek przekazujących, jeżeli łączenie, podział lub podział przez wydzielenie nie zostałyby dokonane.

Art. 9 Dyrektywy 2009/133/WE

Zastosowanie powyższej regulacji do wniesienia aktywów (efektywnie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części)

Art. 8 ust. 4 Dyrektywy 2009/133/WE

Brak opodatkowania akcjonariusza w przypadku połączenia, podziału, wymiany udziałów – tylko w przypadku, gdy akcjonariusz nie przypisuje otrzymanym papierom wartościom wartości do celów podatkowych wyższej niż wartość wymienionych papierów wartościowych bezpośrednio przed łączeniem, podziałem lub wymianą udziałów.

Warunek neutralności restrukturyzacji – kontynuacja wyceny aktywów

Regulacje wspólnotowe

Wymóg kontynuacji wyceny aktywów dla spółki przejmującej lub nabywającej:

- połączenie;
- podział;
- nabycie aktywów;
- ale nie wymiana udziałów

Wymóg kontynuacji wyceny aktywów dla akcjonariusza:

- połączenie;
- podział;
- wymiana udziałów;
- ale nie nabycie aktywów.

Warunek neutralności restrukturyzacji – kontynuacja wyceny aktywów

Polskie regulacje

Obecne przepisy

Brak wprost wskazania takiego warunku

Cel osiągnięty w stosunku do transakcji krajowych przez inne regulacje:

art. 15 ust. 1k pkt 2, art. 15 ust. 1s, art. 16 ust. 1 pkt 8, art. 16 ust. 1 pkt 8c, art. 16 ust. 1 pkt 8d, art. 16g ust. 9, art. 16 ust. 10a, art. 16g ust. 3, art. 16g ust. 3a CIT

Spółka przejmująca lub akcjonariusz za granicą – brak osiągnięcia warunku kontynuacji wyceny

„Polski Ład”

Art. 12 ust. 4 pkt 3e CIT (i analogicznie w art. 12 ust. 4 pkt 3f CIT)

Do przychodów nie zalicza się (...) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 8c, wartości tych składników majątku (...), które: (a) spółka przejmująca przyjęła dla celów podatkowych w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu przejmowanego lub dzielonego

Art. 12 ust. 4 pkt 12 CIT

Do przychodów nie zalicza się (...) przychodu wspólnika i akcjonariusza stanowiącego wartość emisyjną objętych udziałów lub akcji (...) jeżeli (...) przyjęta (...) dla celów podatkowych wartość udziałów lub akcji (...) nie jest wyższa niż wartość udziałów (akcji) w spółce przejmującej jaka była przyjęta przy zbyciu

Warunek neutralności restrukturyzacji – kontynuacja wyceny aktywów

Polskie regulacje

Obecne przepisy

Brak wprost wskazania takiego warunku

Cel osiągnięty w stosunku do transakcji krajowych przez inne regulacje:

art. 15 ust. 1k pkt 2, art. 15 ust. 1s, art. 16 ust. 1 pkt 8, art. 16 ust. 1 pkt 8c, art. 16 ust. 1 pkt 8d, art. 16g ust. 9, art. 16 ust. 10a, art. 16g ust. 3, art. 16g ust. 3a
CIT

Spółka przejmująca lub akcjonariusz za granicą – brak osiągnięcia warunku kontynuacji wyceny

„Polski Ład”

Art. 12 ust. 4 pkt 25 lit. b CIT

Do przychodów nie zalicza się wartości emisyjnej udziałów (akcji) wydanych w zamian za aport, jeżeli przedmiotem wkładu jest (...) przedsiębiorstwo lub ZCP

Art. 12 ust. 11 CIT

Przepis art. 12 ust. 4d (wyłączenie opodatkowania wymiany udziałów) stosuje się, jeżeli: (...) wartość nabywanych przez wspólnika udziałów (akcji) przyjęta dla celów podatkowych jest nie wyższa niż wartość zbywanych przez tego wspólnika udziałów (akcji), gdyby doszło do odpłatnego zbycia

DZP

więcej niż prawo

**Jak zmienia się
nasze otoczenie
prawne?**

**Warunek neutralności restrukturyzacji
– sposób objęcia udziałów (akcji)**

Warunek neutralności restrukturyzacji – sposób objęcia udziałów (akcji)

Przepisy krajowe

Art. 12 ust. 4 pkt 12 CIT

warunek wyłączenia wartości emisyjnej udziałów lub akcji z przychodów wspólnika przy połączeniu lub podziale – udziały (akcje) w podmiocie przejmowanym lub dzielonym nie zostały nabyte lub objęte w wyniku wymiany udziałów albo przydzielone w wyniku innego łączenia lub podziału podmiotów

Art. 12 ust. 11 CIT

warunek wyłączenia wartości emisyjnej udziałów lub akcji z przychodów wspólnika przy wymianie udziałów – zbywane udziały (akcje) nie zostały nabyte lub objęte w wyniku innej transakcji wymiany udziałów albo przydzielone wcześniej w wyniku łączenia lub podziału podmiotów

Warunek dotyczy akcjonariuszy i wspólników – połączenia, podziału i wymiany udziałów

Warunek neutralności restrukturyzacji – sposób objęcia udziałów (akcji)

Regulacje wspólnotowe

Art. 8 ust. 6 Dyrektywy 2009/133/WE

Zastosowanie ust. 1, 2 i 3 (brak opodatkowania akcjonariuszy przy połączeniu, podziale i wymiany udziałów) nie stanowi przeszkody dla państw członkowskich w opodatkowaniu zysków, powstających z kolejnego przekazania otrzymanych papierów wartościowych w taki sam sposób jak zyski powstające z przekazania papierów wartościowych istniejących przed nabyciem.

Art. 8 ust. 1 Dyrektywy 2009/133/WE

Przy okazji łączenia, podziału lub wymiany udziałów przydział papierów wartościowych, reprezentujących kapitał spółki przejmującej lub nabywającej, na rzecz akcjonariusza spółki przekazującej lub nabywanej w zamian za papiery wartościowe, reprezentujące kapitał tej ostatniej spółki, nie stanowi sam w sobie podstawy do opodatkowania dochodu, zysków lub zysków kapitałowych tego akcjonariusza.

Warunek neutralności restrukturyzacji – sposób objęcia udziałów (akcji)

Cel Dyrektywy

Motyw 5 Dyrektywy 2009/133/WE

Wspólny system podatkowy powinien zapobiegać nakładaniu podatku w związku z łączeniem, podziałami, podziałami przez wydzielenie, wnoszeniem aktywów lub wymianą udziałów, chroniąc jednocześnie interesy finansowe państwa członkowskiego właściwego dla spółki przekazującej lub nabywanej.

Motyw 7 Dyrektywy 2009/133/WE

System odroczenia opodatkowania zysków kapitałowych odnoszących się do przekazywanych aktywów, do chwili ich realizacji, stosowany z tych aktywów, które są przekazywane do zakładu stałego, umożliwi zwolnienie z opodatkowania odpowiadającym im zysków kapitałowych i równocześnie zapewni ich ostateczne opodatkowanie przez państwo członkowskie właściwe dla spółki przekazującej w dniu ich realizacji.

Motyw 10 Dyrektywy 2009/133/WE

Przydział papierów wartościowych spółki przejmującej lub nabywającej akcjonariuszom spółki przekazującej sam w sobie nie powinien stanowić przyczyny opodatkowania tych akcjonariuszy.

Warunek neutralności restrukturyzacji – sposób objęcia udziałów (akcji)

Orzecznictwo TSUE

Brak wprost rozstrzygnięcia takiego problemu prawnego w orzecznictwie TSUE – nie oceniał, czy przepis ten pozwala opodatkować kolejną transakcję restrukturyzacyjną, która mieści się w zakresie stosowania Dyrektywy

Sprawa C-662/18, C-327/16, C-421/16

art. 8 ust. 1 i art. 8 ust. 6 Dyrektywy 2009/133/WE – przepisy te łącznie ustanawiają zasadę odroczenia opodatkowania i taka jest istota art. 8 ust. 6

Sprawa C-327/16, C-421/16

art. 8 dyrektywy (...) nie stoi on na przeszkodzie przepisom prawa państwa członkowskiego, na mocy których (...) jego opodatkowanie jest odroczone do roku, w którym następuje zdarzenie kończące to odroczenie opodatkowania, w omawianym przypadku - zbycie papierów wartościowych otrzymanych w wyniku wymiany.

Warunek neutralności restrukturyzacji – sposób objęcia udziałów (akcji)

Orzecznictwo TSUE

Sprawa C-662/18

Artykuł 8 ust. 1 i 6 dyrektywy (...) należy interpretować w ten sposób, że w ramach czynności wymiany papierów wartościowych wymagają one zastosowania do zysku kapitałowego związanego z wymienionymi papierami wartościowymi i objętego odroczeniem opodatkowania, jak również do zysku kapitałowego wynikającego ze zbycia papierów wartościowych otrzymanych w wyniku wymiany, takiego samego traktowania pod względem podatkowym w odniesieniu do stawki opodatkowania i zastosowania kwoty wolnej od podatku w celu uwzględnienia okresu posiadania papierów wartościowych, jak to, które odnosiłoby się do zysku kapitałowego, który zostałby osiągnięty przy zbyciu papierów wartościowych istniejących przed czynnością wymiany, gdyby ta ostatnia nie miała miejsca.

Warunek neutralności restrukturyzacji – sposób objęcia udziałów (akcji)

Wnioski i pytania

Zastrzeżony warunek prowadzi do:

opodatkowania dochodów przed ich realizacją – sprzeczne z celem dyrektywy
opodatkowania samego faktu przyznania udziałom, akcjonariuszom akcji – sprzeczne z celem dyrektywy

Brak przepisów przejściowych – co z transakcjami dokonanymi w przeszłości i objętymi w ich ramach udziałami

Czy „trzecia transakcja” jest opodatkowana czy opodatkowanie jest odroczone?

Dziękuję za uwagę.

Grzegorz Sprawka

Senior Tax Manager / Praktyka Podatkowa

więcej niż prawo

Biuro w Warszawie

Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
T + 48 22 557 76 00
F + 48 22 557 76 01

Biuro w Poznaniu

ul. Paderewskiego 8
61-770 Poznań
T + 48 61 642 49 00
F + 48 61 642 49 50

Biuro we Wrocławiu

ul. Gwiaździsta 66
53-413 Wrocław
T + 48 71 712 47 00
F + 48 71 712 47 50

Biuro w Warszawie

Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
T + 48 22 557 76 00
F + 48 22 557 76 01

Biuro w Poznaniu

ul. Paderewskiego 8
61-770 Poznań
T + 48 61 642 49 00
F + 48 61 642 49 50

Biuro we Wrocławiu

ul. Gwiaździsta 66
53-413 Wrocław
T + 48 71 712 47 00
F + 48 71 712 47 50